

Promemorian Utkast till rapport om hur Sverige genomför Århuskonventionen

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) håller med miljödepartementet om hur Århuskonventionen implementerats i svensk rätt. SKR vill dock ha förtydligande vad gäller överklaganden av bygglov utanför detaljplan, invid områden som relaterar till miljö- och naturskydd, samt vilka har rätt att överklaga.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Generella synpunkter

SKR håller med miljödepartementet om hur Århuskonventionen implementerats i svensk rätt. Det är en korrekt och sakligt genomförd beskrivning. SKR menar att det behövs förtydliganden av vilka organisationer som har rätt att överklaga ett beslut samt rätt att överklaga vissa bygglov.

Tveksamt att bygglovs berörs

Högsta domstolen har i sitt avgörande den 11 mars 2020 i NJA 2020 s. 190 fastställt att organisationer som svarar mot kriterierna i 16 kap. 13 § miljöbalken även kan ha rätt att överklaga beslut om bygglov i områden som inte omfattas av detaljplan. I beslutet från HD står att domen avser endast sådant bygglov som kräver ”hänsynstagande som mer tydligt är relaterade till miljö- och naturskydd”. SKR menar att det är otydligt och oklart vad som menas och det kommer ta tid innan rättspraxis har utvecklats. Här behövs förtydliganden till kommunerna.

Rätt att överklaga

SKR är också orolig över konsekvenserna av HD: s beslut 2020 (T 5637-19), med hänvisning till NJA 2012, s.921, att en organisation med endast ett fåtal medlemmar har rätt att överklaga. Ett stort antal lokala organisationer som har rätt att överklaga beslutsprocesser skapar otydlighet och riskerar att fördröja och försena utvecklingsprojekt och färdigställande av nödvändiga samhällsfunktioner så som bostäder och annan viktig samhällsservice avsevärt. SKR är tveksamt till den generösa bedömning som domstolen gjort av miljöorganisationers rätt att överklaga. Det är också angeläget menar SKR att de föreningar som varit aktiva tidigt i processen är de som fortsatt har rätt att överklaga beslutet längre fram. Det ska inte vara möjligt från

en organisation att sent i beslutprocessen komma in med synpunkter och på så sätt oförutsägbart försenar och förhalar processer. Ett förtydligande vore önskvärt.

Sveriges Kommuner och Regioner

Staffan Isling

Gunilla Glasare